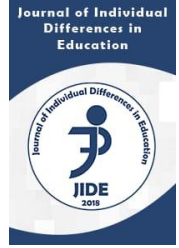

Journal homepage: <https://dergipark.org.tr/en/pub/jide>

Journal of Individual Differences in Education

ISSN: 2667-8691

Prospective Preschool Teacher`s Perceptions About Idealist Teacher

Ebru Can^{1*} , İrem Karaca¹ , Rümeysa Aklan¹ , Tuexun Maikaya¹ and Esra Macaroğlu Akgül¹

¹Fatih Sultan Mehmet Foundation University, Istanbul, Turkey

ABSTRACT

Preschool is a critical period for raising individuals who are useful to society. This study was conducted to measure pre-service teachers' perceptions of idealistic teachers who guide children, to analyze how they see themselves and their colleagues professionally, and how they classify them in terms of professional and personal characteristics. The study was conducted with 49 pre-service teachers from the 4th grade students of the preschool teaching department of the faculty of education of a university in Istanbul. Data were collected through student documents titled "What is an idealistic preschool teacher?", a semi-structured interview form and a recorded focus group interview. Phenomenology method, one of the qualitative research methods, was used in the study. The data were transferred to MaxQda mixed method data analysis software and analyzed descriptively through open coding. Written documents, which were student products, were coded as the primary data source, and individual interviews and focus group discussions were built on this coding. According to the results of the study, it was seen that most of the pre-service teachers characterized the idealistic teacher within the framework of approach to the child and family, professional knowledge and skills, professional attitudes and values, and cognitive/social/affective characteristics, while some pre-service teachers evaluated the idealistic teacher with a narrower scope and characteristics. In addition, it was seen that the views of the study group on the idealistic preschool teacher were concentrated in the areas of love for children and professional knowledge.

Keywords: Idealism, Pre-School Education, Teacher, Idealistic Teacher.

ARTICLE INFO

Article History:

Received:05.02.2024

Received in revised form:23.05.2024

Accepted:12.06.2024

Available online:28.06.2024

Article Type: Research Article

To Cite This Article: Can, E., Karaca, İ., Aklan, R., Maikaya, T. & Macaroğlu Akgül, E. (2024). Prospective preschool teacher`s perceptions about idealist teacher. *Journal of Individual Differences in Education*, 6(1), 20-33, DOI: 10.47156/jide.1431968

1. Extended Summary

1.1. Introduction

Being idealist and doing a job in an ideal way has always an importance for almost all job sectors. An idealist teacher is the one who defines objectives for both herself/himself and for the development of children in their class. Therefore, it can be identified with ongoing personal development and having social responsibility. It is undeniable that preschool period is the critical time to take a step for a child's personal development as well as characteristics. We all know that education starts in family in early childhood period than preschool teacher is the one who will support social, affective and moral development of the child in accordance with his or her family. A literature review displays very limited research with preschool teachers for idealism in their job. Based on this limitation, this

¹ Corresponding author's address: Fatih Sultan Mehmet Foundatin University, Istanbul, Turkey
e-mail: ebrucan@fsm.edu.tr

research study focuses on prospective preschool teachers' definitions and perceptions about "idealist preschool teacher".

1.1.1. Purpose

The purpose of this research study is to understand how prospective preschool teachers define "idealist preschool teacher". Understanding how prospective preschool teachers define ideal preschool teacher will lead teacher researchers work to improve their professional development.

1.2. Method

This is qualitative research designed with a phenomenological approach to understand how participants make meaning of vocational idealism in preschool teaching. Forty-nine prospective preschool teachers attending to a university in İstanbul participated in this research. All participants were in their senior level. For data collection, student produced artifacts, individual and focus group interviews were used. Student produced artifacts were written documents in which students responded to "who is the idealist preschool teacher?" question. The researchers explained the purpose of the research and all participants were volunteer for writing the document to answer the question. Individual and focus group interviews were conducted in a semi-structured form and with the same questions right after the writings. These questions were "what does it mean to be idealistic in a profession?", "as a student, how do you think an idealistic teacher should be?" and "what do you think an idealistic preschool teacher means?". Students' artifacts were chosen as the primary data source and data analysis started with these artifacts. For the analysis MaxQda software was used and at first all artifacts were open coded. Based on this coding, both types of interviews were also coded in the same way to find a pattern if it exists. Codes were grouped according to patterns and similarities than 2 main themes appeared for the data.

1.3. Findings

Data analysis ended up with two main themes. These are idealist teachers' personal characteristics and idealist teachers' vocational skills. Personal characteristics include cognitive, social, and affective skills and vocational ones are field knowledge and attitudes and values of the vocation. Both themes were explained with the excerpts from participants and for each theme code maps and code clouds were presented with the frequencies of codes.

1.4. Discussion and Conclusion

Research participants were asked to answer following three questions; "what does it mean to be idealistic in a profession?", "as a student, how do you think an idealistic teacher should be?" and "what do you think an idealistic preschool teacher means?". They responded these questions almost with the same words therefore, for the purpose of summarizing their "ideal teacher" this part reports "how must ideal teacher be?". Findings are reported in two main themes and literature supports these themes. Parallel to literature, themes appeared in this research study cover personal characteristics and vocational skills (İgde and Yakar, 2021; Golmez and Atmaca,2023). More specific for preschool period, love for children and play are the two important subheadings appeared in the findings. Findings also informed researchers that prospective preschool teacher participated in this research find social and affective skills more important to support child's personal development.

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarına Göre İdealist Öğretmen Özellikleri

Ebru Can^{1*} , İrem Karaca¹ , Rümeysa Aklan¹ , Tuerxun Maıkeya¹ ve Esra Macaroğlu Akgül¹

¹Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Her meslek gibi öğretmenlik mesleğinde de “idealist öğretmen” kavramı sıkça kullanılmaktadır. İdealist öğretmenler hem mesleğine dair hem de çocukların gelişimine dair kendilerine hedefler belirleyen ve bu hedefler çerçevesinde ilerleyen, kendini sürekli geliştiren, sorumluluk bilincine sahip kişilerdir. Okul öncesi dönemde topluma faydalı bireyler yetiştirmek konusunda eğitimin ve kişiliğin temelini atılmaktadır ve kritik bir öneme sahiptir. Bu dönemde çocuğa rehberlik yapan öğretmenlere yönelik olarak öğretmen adaylarının idealist bir öğretmene dair algılarını ölçmek, kendilerini ve meslektaşlarını mesleki anlamda nasıl gördüklerini, mesleki ve kişisel özellikler bağlamında nasıl sınıflandırdıklarını analiz etmek amacıyla bu çalışma yapılmıştır. Çalışma, İstanbul’da bulunan bir vakıf üniversitesi eğitim fakültesinin okul öncesi öğretmenliği bölümü 4. sınıf öğrencilerinden 49 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri “İdealist okul öncesi öğretmeni nasıldır?” başlıklı öğrenci dokümanları, yarı yapılandırılmış görüşme formu ve kayıt altına alınan odak grup görüşmesi ile toplanmıştır. Araştırmada okul öncesi öğretmen adaylarının idealistlik algılarını ortaya çıkarmak adına nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji yöntemi kullanılmıştır. Veriler, MaxQda karma yöntemler veri analizi yazılımına aktararak açık kodlama yoluyla betimsel olarak analiz edilmiştir. Kodlama yapılırken öncelikle öğrenci ürünü olan yazılı dokümanlar birincil veri kaynağı olarak kodlanmış, bireysel görüşmeler ve odak grup görüşmesi bu kodlama üzerine inşa edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının çoğu genel olarak idealist öğretmeni çocuklara ve aileye yaklaşım, mesleki bilgi ve beceri, mesleki tutum ve değerler, bilişsel/sosyal/duyuşsal özellikler çerçevesinde nitelendirdikleri bazı öğretmen adaylarının ise daha dar kapsamda ve özelliklerle değerlendirdiği görülmüştür. Çalışma grubunun ise idealist okul öncesi öğretmenine yönelik görüşlerinin çocuk sevgisi ve mesleki donanım alanında yoğunlaştığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İdealizm, Okul Öncesi Eğitim, Öğretmen, İdealist Öğretmen

MAKALE BİLGİ

Makale Tarihi:

Alındı: 05.02.2024

Düzeltilmiş hali alındı: 23.05.2024

Kabul edildi: 12.06.2024

Çevrimiçi yayımlandı: 28.06.2024

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Bu Makaleye Atıfta Bulunmak İçin: Can, E.,

Karaca, İ., Aklan, R., Maıkeya, T. &

Macaroğlu Akgül, E. (2024). Okul öncesi

öğretmen adaylarına göre idealist öğretmen

özellikleri. *Journal of Individual Differences in*

Education, 6(1), 20-33, DOI:

10.47156/jide.1431968

1. Giriş

İnsanın aldığı eğitim onu şekillendirir ve mesleğe hazırlar. Eğitim, bireyin hayatı boyunca gelişim ve değişim yaşadığı bir dönemdir. Bu gelişim döneminde bireyin kafasında mesleği ile ilgili bir ideal oluşur. Uygulamada bu ideal doğrultusunda hareket etmek de meslek idealizmini doğurur. İdealizmin sözlük karşılığı, “ülkücülük ve felsefede düşünce temelli olan ve varlığı, insan düşüncesinin kurduğunu kabul eden öğreti”dir (Türk Dil Kurumu [TDK], 2023). Eğitim felsefesi açısından bakıldığında ise idealizm insanlarda doğuştan var olan yetenek ve becerilerin farkındalığını artırarak doğruyu bulmaya teşvik etmek şeklinde tanımlanabilir (Ummanel, 2017). Bu tanımlamalardan yola çıkarak idealist insan, “Sorumluluklarının bilincinde olan ve bu sorumlulukların beraberinde getirdiği görevleri yerine getirmeye karşı istekli ve duyarlı, hayatında ve mesleğinde belli hedeflere yönelmiş, toplumun var olan durumunu iyi analiz ederek çözümler üretebilecek (Ummanel, 2017), ileriye dönük amaçları olan ve bu amaçlara odaklanan, yaşadığı

² Sorumlu yazar adresi: Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
e-posta: ebrucan@fsm.edu.tr

toplumun ihtiyaçlarının farkında olan, var olan ihtiyaçları gidermek için fedakarlık içinde çabalayan (Can, Yıldırım, Bedir & Atalmış, 2019) insandır." denilebilir. İdealist öğretmen ise öğretmenlik mesleğinin getirdiği rol ve sorumlulukların farkında olan kişidir. Bu bilinç ile hareket eden, belirlediği hedeflere ulaşmak için kendini sürekli geliştirme çabasında olan birey olarak ifade edilebilir (Keven, 2019). İdealist öğretmen geçmişi, bugünü ve geleceği birbirine bağlar, değerlerin nesillere aktarımına aracılık eder, öğrencilerinin gelişimi için sürekli kendini geliştirir ve bu sorumluluk ile hareket eder (Can vd., 2019). Özellikle küçük yaş grubu ile çalışan okul öncesi öğretmenlerinin gelişime açık olmaları (Şişman, 2020) ve bu doğrultuda hareket etmeleri öğrencilerinin gelişimini de etkileyebilmektedir. Bu çalışmaya konu olan okul öncesi öğretmenini anlamak için önce okul öncesi kavramını tanımlamak gerekir. Okul öncesi eğitim 0-6 yaş arası kapsayan, çocukların doğumundan eğitim hayatının başladığı zamana kadar geçen süreci içine alan bir dönemdir. Bu dönem, çocukların ileriki hayatlarını da etkilemektedir (Güven, 2013). Gelişim dönemlerinin belli bir aşamaya kadar gerçekleşmekte, kişiliğin ve eğitim hayatının temelleri atılmaktadır. Bu dönemde görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin mesleki bilgi ve becerileri ile mesleğe idealist yaklaşımlarının çocuk üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu söylenebilir.

İdealizm, bir mesleğin icra edilmesinde yenilikçi yaklaşım, kendini gerçekleştirme, görev ve sorumlulukların bilincinde olma, mesleki donanım ile görevleri yerine getirme olarak tanımlanabilir (İğde & Yakar, 2021). Mesleki idealizm ise bireylerin mesleklerini, mesleğin getirdiği rolleri gerçekleştirirken liderlik, yenilikçi olma gibi üst değerlere sahip olması olarak adlandırılır (Gölmez & Atmaca, 2023). İdealizm, öğretmenlerin mesleğinde yenilikçi, mesleki donanım ve bilgiye sahip, sorumluluklarının farkında olmaları gibi etkenlerden ötürü öğretmenlik mesleğinde de önemlidir (İğde & Yakar, 2021). İdealist bir nitelik taşıyan öğretmenler hem mesleğine hem de çocukların gelişimine dair kendilerine hedefler belirleyen ve bu hedefler çerçevesinde ilerleyen, kendini sürekli geliştiren, sorumluluk bilincine sahip kişilerdir (İğde & Yakar, 2021; Gölmez & Atmaca, 2023).

İdealist öğretmenlere yönelik yapılan alanyazındaki çalışmalara bakıldığında okul öncesi öğretmenlerine dair çalışmalara fazla rastlanmamış, daha çok sınıf ve branş öğretmenleri (İğde & Yakar, 2021) ile yapılan çalışmaların olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin idealist olma özellikleri genel olarak mesleki yeterlikleri ile kişisel özellikleri arasında (İğde & Yakar, 2021; Mavi Canuyulası, 2021; Gölmez & Atmaca, 2023) gruplandırılmıştır.

İdealizme mesleki yeterlik olarak bakıldığında İğde ve Yakar (2021) öğretmenlerin idealist özelliklerini mesleki bilgi, beceri, tutum ve değerler ana teması altında yenilikçi, bilgili, kendini mesleki olarak geliştiren gibi alt başlıklar altında ele almışlardır. Mavi Canuyulası (2021) ise öğretmenlerin kültürler arası köprü vazifesi gördüğünü, yeniliğe ve değişime açık, meslekle ilgili donanımlı ve her daim kendini geliştiren, kendini mesleğe adanmış kişiler olarak değerlendirmektedir. Başka bir çalışmada ise (Kasapoğlu & Karaca, 2021) öğretmenlerin mesleki yeterliğinin öğretme, üretme ve rol model olup öğrenciye rehber olduğu vurgulanmıştır. Gölmez ve Atmaca (2023) da yaptıkları çalışmada idealist öğretmen özelliklerini diğer çalışmalarda olduğu gibi mesleki ve kişisel özellikler altında ele alıp incelemişlerdir. Bu konuda ortaöğretim öğrencileri ile bir başka çalışma gerçekleştirmiş olan Sartaş (2013) yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin, ideal bir öğretmeni birey olma özellikleri ve mesleki donanıma sahip olma durumuna göre değerlendirmişler ve bu özellikler çerçevesinde öğretmene önem verdiklerini ifade etmiştir. Bu çalışmada ideal öğretmenler bireysel özellikler kapsamında dış görünüş, entelektüel ve sosyal olma durumlarına göre değerlendirilmiştir. Mesleki donanımlar çerçevesinde bakıldığında ise alanına dair bilgi sahibi olma durumuna göre ayrılmıştır. Yapılan çalışmada öğrencilerin öğretmenlerine dair mesleki idealizmi farklı şekillerde algıladıkları görülmüştür. Buxarras (2021), 19 öğretmen ile yaptığı çalışmanın sonucunda idealist öğretmeni "iyi bir öğretmen" olarak tanımladıklarını ve ahlaki değerler, bireysel özellikler, mesleki yeterlik özelliklerine vurgu yapıldığını belirtmiştir. Söz konusu çalışmada öğretmenler, öğrencileri ile karşılıklı güvene dayalı ve olumlu bir ilişki olmasının öğrencilerin kendilerini rol model aldıkları için önemli olduğunu vurgulamıştır.

Öğretmenler, öğrencilerin hayatında önemli bir yere sahiptir. Bununla birlikte öğrencilerin duygusal, sosyal, bilişsel gelişimini de önemli ölçüde etkilemekte (Mavi Canuylası, 2021) ve gelişimlerine yön vermektedir. Bu hususta bakıldığında öğretmenler yeni neslin şekillendiricisi, toplumsal değerlerin aktarıcısı, alanıyla ilgili özveriyle çalışan, fedakâr, çocukları seven ve onları merkeze alan kişiler olarak değerlendirilmektedir (İğde & Yakar, 2021; Mavi Canuylası, 2021; Gölmez & Atmaca, 2023). İnsanın hayat boyu kendini geliştirmeye devam etmesinin öğretmenlik mesleğinde önemli bir yere sahip olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Nitekim, Taş (2020)'ın yapmış olduğu çalışmada öğretmenlerin idealist olma seviyeleri ile hayatı boyunca gelişime devam etmeleri arasında anlamlı bir ilişki görülmesi bu durumu desteklemektedir.

Okul öncesi öğretmenleri ile idealist öğretmen üzerine yapılan çok fazla çalışma olmamakla beraber ilköğretim, ortaokul ve lise düzeyinde sınıf ve branş öğretmenleri ile yapılan çalışmalara bakılmıştır. Bu çalışmalarda sınıf öğretmenlerinin ortaokul ve lise düzeyindeki öğretmenlere göre daha idealist olduğu, mesleki bilgi ve becerilere daha hâkim olduğu sonucu çıkmıştır (İğde & Yakar, 2021). Aynı çalışmada öğretmenlerin cinsiyet ve medeni durumuna göre idealist olmaları ve idealist algılarıyla ilgili bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan çalışmalarda (İğde & Yakar, 2021; Mavi Canuylası, 2021; Gölmez & Atmaca, 2023) idealist öğretmenin özelliklerinin benzer başlıklarda ele alındığı görülmektedir. Doğanay ve Sarı (2003)'nın ilköğretim sınıf ve branş öğretmenleri ile yaptıkları çalışmada ise öğretmenlerin idealizmi eğitim felsefesi kapsamında daha geri planda değerlendirdiği görülmüştür.

Alanyazında idealist öğretmenin mesleki bilgi ve becerileri ile kişisel özellikleri bağlamında ele alındığı ve birbirine benzer çalışmaların yapıldığı, konuya dair bir benzerlik olduğu görülmüştür. Okul öncesi öğretmenlerin idealistliğe ve idealist öğretmen algılarına dair çok fazla çalışmaya rastlanmamış, alanyazına katkı sağlamak adına bu çalışma gerçekleştirilmiştir. Ayrıca bu dönemdeki çocuklar için önemli bir role sahip olan öğretmenin, öğretmen adayları üzerinden mesleki idealizmi algıları incelenmek istenmiştir. Bu doğrultuda gerçekleştirilen araştırmanın konusunu "öğretmen adaylarının idealist okul öncesi öğretmeni" tanımları oluşturmaktadır. Daha spesifik olarak açıklanacak olursa araştırmada "Okul öncesi öğretmen adaylarına göre idealist öğretmen nasıldır?" ana sorusu çerçevesinde;

- Bir meslekte idealist olmak ne demektir?
- Bir öğrenci olarak sizce idealist bir öğretmen nasıl olmalı?
- Sizce idealist bir okul öncesi öğretmeni ne anlama gelir?

sorularına cevap aranmıştır.

2. Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizine yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada okul öncesi öğretmen adaylarının idealistlik algılarını açığa çıkarmak adına nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji yaklaşımı kullanılmıştır. Nitel araştırmanın en temel özelliği araştırma yapılan kişilerin duygu, düşünce ve görüşlerini ifade etmek için kullanılan özel dil ve kavramların araştırılıp, ne ifade ettiklerini açığa çıkarmaktır (Ekiz, 2020). Fenomenoloji yaklaşımı günlük hayatta karşımıza çıkan ve deneyimlediğimiz fakat anlamını tam olarak açıklayamadığımız kavramları açıklamak için de kullanılmaktadır (Tekindal & Arsu, 2020).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırma ile ilgili belirli özelliklere sahip olan araştırmacılara ulaşmak (Erkuş, 2021) için amaçlı örnekleme yönteminden faydalanarak İstanbul'da bulunan bir vakıf üniversitesi eğitim fakültesinin okul öncesi öğretmenliği bölümü 4. sınıf öğrencileri, 49 öğretmen adayı araştırmanın çalışma grubu olarak seçilmiştir.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri 2023 yılı Kasım ayında toplanmıştır. Araştırma için uygulama öncesinde araştırmamanın yürütüleceği üniversitesinin bilimsel araştırma ve yayın etiği kurulundan etik kurul izni alınmış, araştırmaya katılan öğretmen adaylarına araştırmacılar tarafından araştırmanın amacı ve niteliği ile ilgili gerekli açıklamalar yapılmış ve onam alınmıştır. Araştırmaya katılan 49 öğretmen adayına "İdealist okul öncesi öğretmeni nasıldır?" başlıklı bir metin yazdırılmış ve bu metinler öğrenci dokümanları olarak kaydedilmiştir. Öğrenci dokümanlarının yanı sıra yarı yapılandırılmış görüşme formu ile bireysel görüşmeler ve odak grup görüşmesi gerçekleştirilerek araştırmaya katılan öğretmen adaylarının izni alınarak araştırmacılar tarafından ses kaydı alınmıştır.

Bireysel ve odak grup görüşmesinde araştırmacılar tarafından hazırlanan ve aynı zamanda araştırmamanın genel sorularını da oluşturan aşağıdaki üç soru yer almaktadır:

- Bir meslekte idealist olmak ne demektir?
- Bir öğrenci olarak sizce idealist bir öğretmen nasıl olmalı?
- Sizce idealist bir okul öncesi öğretmeni ne anlama gelir?

2.4. Verilerin Analizi

Elde edilen veriler sırasıyla öğrenci dokümanları, bireysel ve odak grup görüşme kayıtları olarak MaxQda 23 karma yöntemler veri analizi yazılımına aktararak açık kodlama yoluyla betimsel analize tabi tutulmuştur. Açık kodlama yapılmasının amacı çalışılan gruba ait idealist öğretmen tanımının katılımcıların dilinden ortaya konmaya çalışılmasıdır. Öğrenci dokümanlarının kodlanmasında veriler araştırmacılar arasında paylaşılmış ve 4 araştırmacı verilerin kendine ayrılan kısmını kodlayarak kod kitaplarını oluşturmuş, daha sonra kod kitaplarının araştırmacılar arasında paylaşılması ile kodlayıcılar arası uyum sağlanmıştır. Kodlayıcılar arası uyum katsayısı hesaplanmamıştır ancak 4 araştırmacı arasında bir uzman görüşü alınarak %98 uyum belirlenmiştir. Oluşturulan kodlardaki örüntü ve ilişkiler belirlenmiş, kodlar bu ilişki ve örüntülere göre kategoriler altında toplanmıştır. Son olarak ise kategoriler arasındaki benzerlik ve ilişkili olma durumuna bakılarak ilişkili olma durumlarını açıklayan temalar oluşturulmuştur. Birincil veri kaynağı olan belgelerin analizi sonucu oluşturulan temalar, bireysel görüşmeler ve odak grup görüşmelerinin benzer şekilde kodlanması ve kodlanan görüşmelerden temaları destekleyen veya temaya uymayan durumların tespit edilmesiyle analiz tamamlanmıştır. Analizde kullanılan üç ana veri kaynağı sayesinde veri çeşitlemesi yoluyla güvenilirlik sağlanmıştır. Analiz sonunda, idealist okul öncesi öğretmen niteliği, mesleki özellikler (mesleki tutum ve değerler ile mesleki bilgi ve beceri) ve kişisel özellikler (sosyal, duyuşsal ve bilişsel) olmak üzere iki ana temada analiz edilmiştir. Analiz sonuçları yaratıcı kodlama, kod kitabı ve kod bulutu yoluyla sunulmuştur.

3. Bulgular

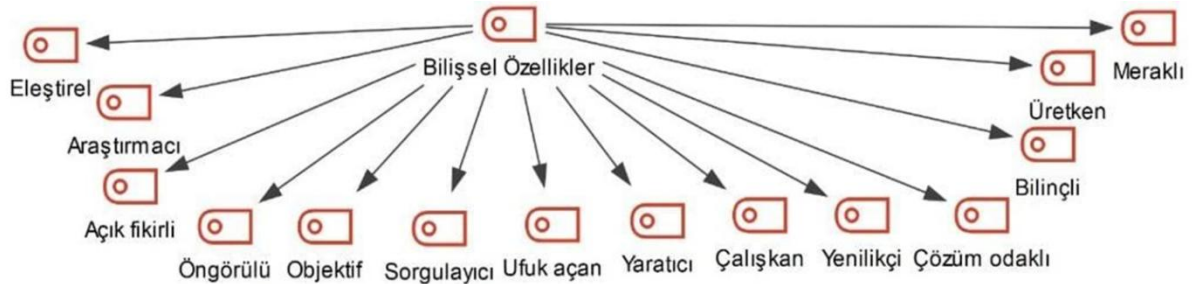
Okul öncesi öğretmen adaylarının idealist öğretmen algılarının belirlendiği bu çalışmada, idealist öğretmenlerin kişisel özellikleri ve idealist öğretmenlerin mesleki özellikleri olmak üzere iki ana tema ortaya çıkmıştır. Katılımcı görüşlerinden alıntılar yapılarak her temaya açıklayıcı örnekler verilmiştir. Bu örnekler Ö1, Ö2 gibi kısa adlarla sunulmuştur. Ö1 birinci katılımcı anlamındadır. Katılımcı cevaplarından yapılan doğrudan alıntılarda 4'ten fazla tekrarlanan ($f > 4$) öğretmen adayı görüşlerine yer verilmiştir.

Tema 1: İdealist Öğretmenlerin Kişisel Özellikleri

Çalışma grubunda yer alan okul öncesi öğretmen adayları, idealist öğretmenlerin kişisel özelliklerini bilişsel, sosyal ve duyuşsal özellikler olmak üzere üç alt başlıkta sıralanmışlardır.

Bu kısımda ilgili alt başlıklara ait kod haritaları ve kod bulutları verilmiştir.

İlk alt başlık olan idealist öğretmenlerin bilişsel özellikleri Şekil 1 ve 2'de sunulmuştur:

Şekil 1. İdealist öğretmenlerin bilişsel özellikleri.

Şekil 2. Bilişsel özelliklerin frekans kod bulutu.

İdealist öğretmenliğe ilişkin bilişsel özellikler alt temasında bulunan kodlar yenilikçi (f: 36), yaratıcı (f: 16), objektif (f: 14), bilinçli (f: 13), çözüm odaklı (f: 11), ufuk açan (f: 11), açık fikirli (f: 9), meraklı (f: 8), sorgulayıcı (f: 5), üretken (f: 4), çalışkan (f: 3), eleştirel (f: 3), araştırmacı (f: 2), öngörülü (f: 1) şeklindedir.

Bilişsel özellikler alt başlığında yukarıda sıralananlar aşağıdaki alıntılarla örneklenebilir.

Yenilikçi olmaları ile ilgili "Öğrenmeye aç olmalı, kendini bu konuda yenilemelidir." (Ö24).

Yaratıcı olmaları ile ilgili "Yaratıcı ve oyun odaklıdır." (Ö38).

Objektif olmaları ile ilgili "Kararlarında tutarlı, objektif olmak, işini hakkıyla yapmak gerekir." (Ö9).

Bilinçli olmaları ile ilgili "Çocukların bireysel farklılıkları olduğunun bilincindedir ve ona göre davranır." (Ö38).

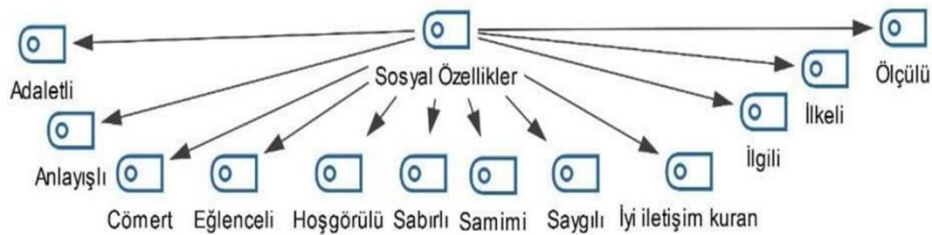
Çözüm odaklı olmaları ile ilgili "Kriz anlarında çözüm üretebilmesi gerekir." (Ö3).

Ufuk açan ve açık fikirli olmaları ile ilgili "Belli sınırları olmayan, kalıplara takılmayıdır." (Ö24).

Meraklı olmaları ile ilgili "Hayal ve düşüncelerimizi merak edip rehberlik etmeye istekli." (Ö3).

Araştırmacı olmaları ile ilgili "Alanıyla ilgili araştırmalarını sürdüren ve her bilgiyi öğrenip kendine göre sentezleyebilen olmalıdır." (Ö22).

Okul öncesi öğretmen adaylarının görüşlerine göre yukarıda bilişsel özellikleri verilen idealist öğretmenlerin sosyal özellikleri aşağıda verilmektedir. Bu sosyal özelliklere ilişkin olarak belirlenen kodlar ise Şekil 3 ve 4'te yer almaktadır:

Şekil 3. İdealist öğretmenlerin sosyal özellikleri.

Şekil 4. Sosyal özelliklerin frekans kod bulutu.

İdealist öğretmenliğe ilişkin sosyal özellikler alt temasında bulunan kodlar iyi iletişim kuran (f: 21), anlayışlı (f: 19), sabırlı (f: 15), hoşgörülü (f: 13), ilgili (f: 12), ilkeli (f: 12), adaletli (f: 11), samimi (f: 6), eğlenceli (f: 5), cömert (f: 3), saygılı (f: 3), ölçülü (f: 1) şeklindedir.

Sosyal özellikler alt başlığında yukarıda sıralananlar aşağıdaki alıntılarla örneklenebilir.

İdealist öğretmenlerin iyi iletişim kuran biri olmaları ile ilgili "İdealist okul öncesi öğretmeni, 0-6 yaş grubuyla iyi anlaşabilen, etkili bir dili olan bir insan, otorite gücü sağlam olan bir insan olmalıdır." (Ö11).

Anlayışlı olmaları ile ilgili "En başta sabırlı olmayı ve çocukları anlamayı bilmeli." (Ö9).

Sabırlı olmaları ile ilgili "Her koşulda çocuklara sevgi ve şefkatle yaklaşmalı, sabırlı ve tutarlı olmalıdır." (Ö18).

Hoşgörülü olmaları ile ilgili "Sevecen ve hoşgörülü." (Ö16).

İlgili olmaları ile ilgili "İdealist okul öncesi öğretmeni, ilgili, sabırlı, hoşgörülü olmalıdır." (Ö44).

İlkeli olmaları ile ilgili "İdealist bir insan belirli değerlere, ilkelere veya bir misyona sahip olması gerekir." (Ö21).

Adaletli olmaları ile ilgili "Hiçbir koşulda ayırım yapmayan ve karşısındaki çocuğa eşitliği bozmadan yaklaşabilmektir." (Ö6).

Samimi olmaları ile ilgili "Öğrencinin ihtiyacı olduğunda samimiyetle gidip konuşabilecek biridir." (Ö41).

Eğlenceli olmaları ile ilgili "Anlayışlı, eğlenceli, yeni yöntem ve tekniklerle derslerini işleyen, bilgi vermekten çok insan yetiştirmeyi amaçlayan öğretmen." (Ö35).

Yukarıdaki örneklerde de görüldüğü gibi idealist öğretmenlerin sosyal özelliklerine bakıldığında iyi iletişim kurma, anlayışlı ve ilgili olma gibi özelliklerin ön plana çıktığı görülmektedir. İdealist öğretmenlerin kişisel özelliklerine dair belirlenen son alt başlık olan idealist öğretmenlerin duyuşsal özellikleri Şekil 5 ve 6'da sunulmuştur:

Şekil 5. İdealist öğretmenlerin duyuşsal özellikleri.

Şekil 6. Duyuşsal özelliklerin frekans kod bulutu.

İdealist öğretmenliğe ilişkin duyuşsal özellikler alt temasında bulunan kodlar çocuk sevgisi (f: 45), ahlaklı/vicdanlı (f: 24), azimli (f: 22), sevgi dolu (f: 20), kararlı (f: 13), fedakâr (f: 12), güvenilir (f: 10), güler yüzlü (f: 10), yardımsöer (f: 8), mutlu (f: 8), otoriter (f: 7), empati kuran (f: 6), vatansever (f: 4), tutarlı (f: 4), duyarlı (f: 3) şeklindedir.

Duyuşsal özellikler alt başlığında yukarıda sıralananlar aşağıdaki alıntılarla örneklenebilir.

İdealist öğretmenlerin çocuk sevgisi ile ilgili "Çocuğu sevmesi önemlidir." (Ö1).

Ahlaklı/vicdanlı olmaları ile ilgili "Ahlaklıdır, makam mevki sevgisi ve hırsı yoktur." (Ö37).

Azimli olmaları ile ilgili "...O meslekte daha iyi hale gelmeyi hedeflemeli, bunun için çabalamalı..." (Ö33).

Sevgi dolu olmaları ile ilgili "Her şeyden önce öğretmen güler yüzlü, sevgi dolu olmalıdır." (Ö5).

Kararlı olmaları ile ilgili "İdealist okul öncesi öğretmeni kararlı, güvenli, güler yüzlü olmalıdır." (Ö17).

Fedakâr olmaları ile ilgili "Ölçülü fedakâr, ölçülü özverili ve üretken öğretmen idealist öğretmendir." (Ö41).

Güvenilir olmaları ile ilgili "Çocuklarla sevgi ve güvenli bağ içerisinde olmalı" (Ö40).

Güler yüzlü olmaları ile ilgili "Güler yüzlü, yardımsöer, sevgi-saygı değerlerine sahip..." (Ö11).

Yardımsöer olmaları ile ilgili "Yardımsöer, cömert, çocuklarla ilişkisi iyi, kendi alanının gerektirdiği bilgi ve donanıma sahip olması gerekir." (Ö10).

Mutlu olmaları ile ilgili "Mutlu, araştırmayı seven, çocuk merkezli." (Ö2),

Otoriter olmaları ile ilgili "Katı kuralları olmayan ama sınırları olan." (Ö16).

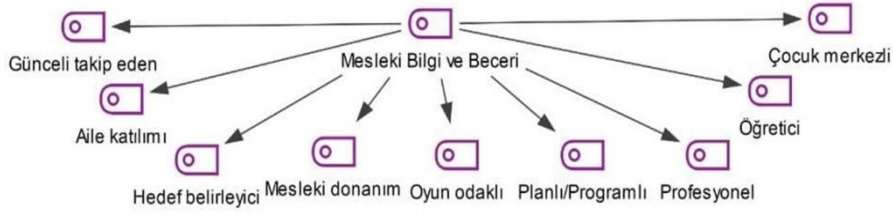
Empati kuran biri olmaları ile ilgili "Kişisel değerleri ve inançları doğrultusunda vicdanlı, empati duygusu gelişmiş şekilde hareket eden öğretmen idealisttir." (Ö23).

İdealist öğretmenlerin kişisel özelliklerine bakıldığında yenilikçi, iyi iletişim kuran ve çocuk sevgisine sahip olan özelliklerinin ön plana çıktığı görülmektedir. Okul öncesi öğretmen adaylarına göre idealist öğretmenlerin sahip olması gereken mesleki özellikler ise aşağıda yer almaktadır.

Tema 2: İdealist Öğretmenlerin Mesleki Özellikleri

Katılımcı okul öncesi öğretmen adayları idealist öğretmenlerin mesleki özelliklerini, mesleki bilgi ve beceri, mesleki tutum ve değerler şeklinde iki alt başlıkta açıklamışlardır.

İdealist öğretmenin mesleki bilgi ve becerileri Şekil 7 ve 8'de sunulmuştur.

Şekil 7. İdealist öğretmenlerin mesleki bilgi ve beceri özellikleri

Şekil 8. Mesleki bilgi ve beceri özelliklerinin frekans kod bulutu.

İdealist öğretmenliğe ilişkin mesleki bilgi ve beceri özellikleri alt temasında bulunan kodlar çocuk merkezli (f: 98), mesleki donanım (f: 78), öğretici (f: 22), profesyonel (f: 18), hedef belirleyici (f: 13), planlı/programlı (f: 10), günceli takip eden (f: 9), aile katılımı (f: 8), oyun odaklı (f: 7) şeklindedir.

Mesleki bilgi ve beceri özellikleri alt başlığında sahip olması gereken yukarıda sayılan özelliklerle ilgili katılımcılardan yapılan alıntılar aşağıdaki gibidir.

İdealist öğretmenlerin çocuk merkezli olmaları ile ilgili "Kendini değil çocukları merkeze alan kişi olmalıdır." (Ö26).

Mesleki donanımları ile ilgili "Mesleğin gerektirdiği özellikleri taşıyan, mesleğin ilkelerini bilen amaçları doğrultusunda hareket eden kişidir." (Ö25).

Öğretici olmaları ile ilgili "Çocukların daima bilgi öğrenmesi için çabalayan ve hoşgörüyü, saygıyı öğretendir." (Ö19).

Profesyonel olmaları ile ilgili "Yerini ve konumunu unutmayan okula veya eğitim verilen kuruma geldiğinde dışarda ne yaşanırsa yaşansın öğrencilerine yansıtmayan." (Ö27).

Hedef belirleyici olmaları ile ilgili "Araştırmayı seven, yaratıcı düşünen, belli amaçlar ve hedefler belirleyip ona ulaşmaya çalışan." (Ö43).

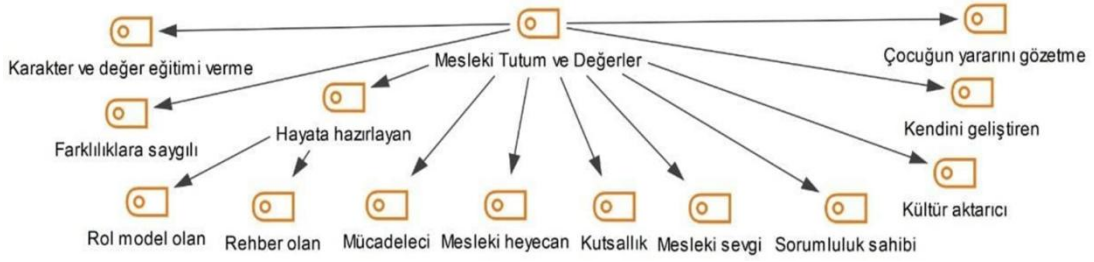
Planlı/programlı olmaları ile ilgili "Gelecekte öngörülmesi olan, ne yapacağı ile ilgili bir planı olan, planına bağlı, zamanı geldiğinde de esnek olan kişidir." (Ö25).

Günceli takip eden olmaları ile ilgili "Çağdaş eğitim anlayışlarını kullanan..." (Ö40).

Aile katılımı ile ilgili "Aile eğitimi ve katılımını önemseyen." (Ö48).

Oyun odaklı olmaları ile ilgili "Yaratıcı ve oyun odaklıdır." (Ö38).

Tema 2'de ortaya çıkan ikinci alt başlık olan İdealist öğretmenin mesleki tutum ve değer özellikleri Şekil 9 ve 10'da sunulmuştur.

Şekil 9. İdealist öğretmenlerin mesleki tutum ve değer özellikleri.

Şekil 10. Mesleki tutum ve değer özelliklerinin frekans kod bulutu.

İdealist öğretmenliğe ilişkin mesleki tutum ve değer özellikleri alt başlığında bulunan kodlar kendini geliştiren (f: 65), mesleki sevgi (f: 33), rol model olma (f: 23), çocuğun yararını gözetme (f: 20), karakter ve değer eğitimi verme (f: 23), farklılıklara saygılı (f: 14), rehber olma (f: 13), sorumluluk sahibi (f: 12), hayata hazırlayan (f: 8), kutsallık (f: 6), mesleki heyecan (f: 5), kültür aktarıcı (f: 4), mücadeleci (f: 4) şeklindedir.

Mesleki tutum ve değer özellikleri alt başlığında yukarıda sıralanan özellikler aşağıdaki alıntılarla örneklenebilir.

İdealist öğretmenlerin kendini geliştiren biri olmaları ile ilgili "İşini severek yapan, öğrenmenin yaşam boyu devam ettiğini bilen, kendini sürekli geliştiren demektir." (Ö1).

Mesleki sevgi ile ilgili "İşini severek yapan." (Ö3).

Rol model olma ile ilgili "Benim idealime göre çocuklara en iyi şekilde rol model olabilecek öğretmendir." (Ö21).

Çocuğun yararını gözetme ile ilgili "Bu dönemin öğrencinin en üst yararına uygun olması gerekmektedir." (Ö1).

Karakter ve değer eğitimi verme ile ilgili "Değerler eğitimine önem vermelidir." (Ö24),

Farklılıklara saygılı olmaları ile ilgili "Çocukları etiketlemez olduğu gibi kabul eder." (Ö23).

Rehber olma ile ilgili "Çocuklara her anlamda rehber olmalıdır." (Ö5).

Sorumluluk sahibi olmaları ile ilgili "Mesleği ne olursa olsun görevlerini olması gerektiği gibi yerine getirir." (Ö33).

Hayata hazırlayan biri olmaları ile ilgili "İdealist öğretmen her zaman kendini geliştiren, sürekli ileri giden ve çocuklarını da geliştirmeye çalışan, onlara yaşam deneyimi kazandıran, dünyayı sınıfında çocuklara sunabilen öğretmendir." (Ö14).

Kutsallık ile ilgili "Yaptığı mesleğin kutsiyetinin ve öneminin farkında olup bu şuurla hareket edendir." (Ö48).

Mesleki heyecan ile ilgili “Her ders dönemi başlangıcında sanki mesleğinin ilk yılıymış heyecanını taşıyandır.” (Ö8).

İdealist öğretmenlerin mesleki özelliklerine bakıldığında çocuk merkezli ve kendi geliştiren biri olmasıyla ilgili kodların ön plana çıktığı görülmektedir.

4. Tartışma ve Sonuç

Okul öncesi öğretmen adaylarının idealist bir öğretmene dair algıları araştırıldığında, “Bir meslekte idealist olmak ne demektir?”, “Bir öğrenci olarak sizce idealist bir öğretmen nasıl olmalı?”, “Sizce idealist bir okul öncesi öğretmeni ne anlama gelir?” sorularına cevap aranmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmen adayları, idealist öğretmenin sahip olması gereken özellikleri sıralayarak her soru başlığı için benzer cevaplar vermişlerdir. Bu bağlamda çalışmanın sonuçları, “İdealist öğretmen nasıl olmalıdır?” ana temasında toplanarak, mesleki özellikler ve kişisel özellikler olmak üzere iki alt temada bir araya getirilmiştir.

Bugünün idealist öğretmenlerinin sahip olması gerektiği düşünülen mesleki özellikler araştırmada şu şekilde sınıflandırılmıştır; dinamik bir gelişime sahip, mesleki sevgiyle var olan, çocuğun yararını göz önünde bulundurup farklılığına saygı duyan ve öğrenim sürecinde ona rol olup hayata hazırlayan özellikleri mesleki tutum ve değer başlığında önem sırasına göre yer alırken; mesleki bilgi ve beceri başlığında idealist öğretmenin çocuğu merkez alması, öğretmenlik becerisine sahip olma donanımı, öğreticilik ve profesyonellik kabiliyetleri, plan ve program doğrultusunda hedef koyucu oluşu ve aile katılımını aktif kılıcı özellikleri sıklıkla ortaya konulan önem sırasında araştırma sonucunda yer almıştır.

Öğrencilerin hayatlarında rol model olması beklenen idealist öğretmenlerin kişisel özellikleri araştırma sonucunda şu şekilde sınıflandırılmıştır; sosyal özellikler alt temasında iletişim becerilerine sahip, anlayışlı, sabırlı, hoşgörülü, kişiye değer veren, adaleti sağlayan, samimi iletişim kurabilen ve eğlenceli olabilen; duyuşsal alt temasında, çocuk sevgisine öncelikli sahip olan, vicdan sahibi, azim ve sevgiyle varlığını sürdürebilen, kararlı, fedakar, güler yüzlü ve güven veren, yardımsever davranışları ile kendini ortaya koyabilen; bilişsel özellikler alt temasında yeniliği sağlayıcı, özgün fikirlere ve objektif bakış açısına sahip, farkındalığı yüksek ve daima ufuk açan çözüm odaklı yaklaşımlarıyla meraklı ve sorgulayıcı özelliklerini yansıtabilen bireylerin idealist öğretmenin özellikleri olabileceği araştırma sonucunda ortaya konulmuştur.

Alanyazın incelendiğinde idealist öğretmenin mesleki bilgi ve becerileri ile kişisel özellikleri bağlamında benzer çalışmalara rastlanmıştır. Mesleki yeterlilik olarak bakıldığında İğde ve Yakar (2021) öğretmenlerin idealist özelliklerini mesleki bilgi, beceri, tutum ve değerler ana teması altında yenilikçi, bilgili, kendini mesleki olarak geliştiren sonucuna ulaşmıştır. Mavi Canuyulası (2021) ise öğretmenlerin kültürler arası köprü vazifesi gördüğünü, yeniliğe ve değişime açık, meslekle ilgili donanımı ve her daim kendini geliştiren, kendini mesleğe adanmış kişiler olarak değerlendirmektedir. Gölmez ve Atmaca (2023) da yaptıkları çalışmada idealist öğretmen özelliklerini diğer çalışmalarda olduğu gibi mesleki ve kişisel özellikler altında ele alıp incelemişlerdir. Bu konuda ortaöğretim öğrencileri ile bir başka çalışma gerçekleştirmiş olan Sarıtaş (2013) da yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin, ideal bir öğretmeni birey olma özellikleri ve mesleki donanımına sahip olma durumuna göre değerlendirdiğini ortaya koymuştur. Buxarrais (2021), 19 öğretmen ile yaptığı çalışmanın sonucunda idealist öğretmeni “iyi bir öğretmen” olarak tanımladıklarını ve ahlaki değerler, bireysel özellikler, mesleki yeterlik özelliklerine vurgu yapıldığını belirtmiştir. Söz konusu çalışmada öğretmenler, öğrencileri ile karşılıklı güvene dayalı ve olumlu bir ilişki olmasının öğrencilerin kendilerini rol model aldıkları için önemli olduğunu vurgulamıştır. Başka bir çalışmada ise (Kasapoğlu & Karaca, 2021) öğretmenlerin mesleki yeterliğinin öğretme, üretme ve rol model olup öğrenciyi rehber olduğu vurgulanmıştır.

Alanyazındaki ilgili çalışmalar karşılaştırıldığında okul öncesi öğretmenleri ile idealist öğretmen üzerine yapılan çok fazla çalışma olmamakla beraber ilköğretim, ortaokul ve lise düzeyinde sınıf ve branş öğretmenleri ile yapılan çalışmalara bakıldığında sınıf öğretmenlerinin ortaokul ve lise düzeyindeki

öğretmenlere göre daha idealist olduğu, mesleki bilgi ve becerilere daha hâkim olduğu sonucu çıkmıştır (İğde & Yakar, 2021). Yapılan çalışmalarda (İğde & Yakar, 2021; Mavi Canuyulası, 2021; Gölmez & Atmaca, 2023) idealist öğretmenin özelliklerinin benzer başlıklarda ele alındığı görülmektedir. Aynı çalışmada öğretmenlerin cinsiyet ve medeni durumuna göre idealist olmaları ve idealist algılarıyla ilgili bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Doğanay ve Sarı (2003)'nın ilköğretim sınıf ve branş öğretmenleri ile yaptıkları çalışmada ise öğretmenlerin idealizmi eğitim felsefesi kapsamında daha geri planda değerlendirdiği görülmüştür. Araştırma sonucunda "İdealist okul öncesi öğretmeni nasıldır?" sorusunu tanımlayan çalışmaların ise yeterli olmadığı görülmektedir. Daha çok sınıf ve branş öğretmenleri (İğde & Yakar, 2021) arasında çalışmaların olduğu görülmüştür. Çalışmada idealist okul öncesi öğretmenin özelliklerini ortaya koyması bakımından özgünlüğü ortaya çıkmaktadır.

Bir öğretmenin sahip olduğu özelliklerin, öğrencisinin hayatında olumlu ya da olumsuz bir etkiye sahip olabileceği düşünüldüğünde, öğretmen eğer idealist özelliklerini besleyerek kendini geliştiriyor ise geleceğin sağlıklı bireylerinin oluşmasına büyük katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Çocukların eğitim hayatında ve kimlik kazanımında ilk öğretmen olma özelliğini gösteren okul öncesi öğretmenlerinin bu sebeple idealist öğretmenlik tutumlarının ne olması gerektiği önem arz etmektedir. Bu çalışma da okul öncesi öğretmen adaylarının idealistliğe ve idealist öğretmenliğe algısı duyuşsal, sosyal, bilişsel özellikler ile mesleki bilgi ve beceriler, mesleki tutum ve değerler olarak birçok faktör boyutunda incelenmiştir. Farklı boyutları da ele alarak sunması bakımından yapılan araştırmanın alanyazına zenginlik katacağı düşünülmektedir.

Kendini zamanın ihtiyaçlarına göre geliştiren, çocukları seven ve onların bireyselliğini göz önünde bulundurarak gelişimlerini merkez edinen idealist bir öğretmenin, idealist öğrenciler yetiştirmede yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Bu özelliklere sahip olmayan öğretmenlerin ise öğrencilerinin idealist bakış açısına olumlu etkisi olmayacaktır. Bunu sağlayabilmek amacıyla öğretmen ve öğretmen adayları için öneriler:

- İlk olarak öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının idealist öğretmenlik özellikleri geliştirilmelidir. Buna yönelik seminer, konferans gibi eğitim çalışmaları düzenlenebilir ve projeler geliştirilebilir.
- İdealist öğretmen algıları geliştirilirken öğretmenlerin bu özelliklere nasıl sahip olacaklarını deneyimledikleri çalışmalar yapılabilir. Bu faaliyetler, deneyim sahibi öğretmenler aracılığı ile söyleşiler eşliğinde gerçekleştirilebilir.
- Mesleki donanım, mesleki beceri alt başlıkları ile çeşitli özellikleri kazandıracak proje çalışmaları gerçekleştirilebilir.

Araştırmacılar için öneriler:

- Araştırma bir üniversitenin okul öncesi bölümünde okuyan lisans öğrencileri ile yürütülmüştür. Çalışma, farklı üniversitelerde öğrenim gören okul öncesi öğretmen adayları ile genişletilebilir.
- Çalışma, ülkemizin belirli bölgelerinde öğretmenlik yapan okul öncesi öğretmenleri ile yapılarak bölgesel olarak kültürün etkisi olup olmadığı ortaya konulabilir.
- Çocukların gözünden bir öğretmenin en sevilen özellikleri üzerine çocuklar ile bir çalışma yapılabilir.

Etik Beyanname

Bu çalışmanın Etik Kurul Onayı, 12.12.2023 tarihli ve 12.12.2023-385 nolu karar ile Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan alınmıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı

Bu çalışmada herhangi akademik veya finansal çıkar çatışması olmadığını beyan ederiz.

Bilgilendirilmiş Onam

Çalışmaya katılan tüm bireysel katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alındığını beyan ederiz.

Kaynakça

- Buxarrais, M. R. (2021). Teacher's ethos and moral and professional identity. In *The international handbook of teacher ethos: Strengthening teachers, supporting learners* (pp. 125-143). Cham: Springer International Publishing
- Can, N., Yıldırım, N., Bedir, G., & Atalmış, E. H. (2019). İdealist öğretmen ölçeğinin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(4), 405-418.
- Doğanay, A., & Sarı, M. (2003). İlköğretim öğretmenlerinin sahip oldukları eğitim felsefelerine ilişkin algılarının değerlendirilmesi "Öğretmenlerin eğitim felsefeleri". *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(3).
- Ekiz, D. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erkuş, A. (2021). *Davranış bilimleri için bilimsel araştırma süreci*. Ankara: Seçkin Akademik ve Mesleki Yayınlar.
- Gölmez, A., & Atmaca, T. (2023). Öğretmenlerin mesleki idealizm, örgütsel sosyalleşme ve örgütsel uyum düzeyleri arasındaki ilişki. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 27(3), 681-696.
- Güven, G. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemleri hakkındaki görüşleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(34), 25-49.
- İğde, H., & Yakar, L. (2021). Öğretmenlerin idealistlik düzeylerinin ve idealist öğretmen algılarının incelenmesi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 10(3), 1283-1309.
- Kasapoglu, H., & Karaca, B. (2021). Teachers' views on teacher leadership: A qualitative analysis. *International Journal of Progressive Education*, 17(6), 66-82.
- Keven, A. (2019). *Öncü öğretmen, eğitime içeriden eleştirel bir bakış*. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.
- Mavi Canuyulası, E. (2021). *Geçmişin perspektifinden günümüze idealist öğretmen: karma bir araştırma*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul.
- Sarıtaş, S. (2013). *Ortaöğretim öğrencilerine göre ideal öğretmen özellikleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şişman, M (2020). *Eğitime giriş*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Taş, B. (2020). *Öğretmenlerin idealistlik düzeylerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile ilişkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.
- Tekindal, M & Uğuz Arsu, Ş. (2020). Nitel araştırma yöntemi olarak fenomenolojik yaklaşımın kapsamı ve sürecine yönelik bir derleme. *Ufuk Ötesi Bilim Dergisi*, 20(1), 153-182.
- Türk Dil Kurumu (TDK). (2023). <https://sozluk.gov.tr/>
- Ummanel, A. (2017). Okul öncesi eğitimin felsefi temelleri. *Okul öncesi eğitime giriş* içinde (ss. 44-63). Ankara: Eğiten Kitap.